

8. Stand van zaken lopende procedures rondom CAF 11

Conclusie/Advies

- Er zijn nog 4 lopende beroepszaken en 7 lopende hoger beroepszaken. Alle 11 zijn door de vraagouder gestart.

Toelichting

- In 1 (rechtbank)zaak is de herziene beslissing op bezwaar zo goed als verzonden. Dit betreft een herziening nav ABRvS 24 april 2019. De lopende (hogere) beroepszaken zijn in onderstaande overzicht opgenomen.
- In 1 zaak (af rondingsverschil, máár herziening (= nieuwe jurisprudentie-argument), is door belanghebbende het voorstel gedaan om tot een passende betalingsregeling te komen. Moet nog op worden geacteerd.
- Drie zaken lijken slechts over proceskostenvergoeding en schade te gaan
- 1 zitting was 5 juni 2019. Dit is een a-typische zaak, die hierin is opgenomen omdat een deel van een jaar (2009) opvang bij XXXX is afgenomen. Rommelzaak, termijnen zijn kwetsbaar, landsadvocaat wijst daar ook op (zeer laat uitgevraagd door B/T), bedrag is niet laag +- 7k. Advocaat is niet en heeft aangekondigd niet ter zitting te verschijnen. De zitting is prima verlopen.
- 1 zitting staat gepland voor 17 juni. Advocaat Is wellicht uitgesteld (navragen).

De vraag kwam op of alle betalingen waar de toeslagen zijn toegekend op gang zijn gekomen. Dat kan alleen worden onderzocht door naar alle 302 individuele dossiers te kijken.

Civiele procedure

Het gastouderbureau XXXX heeft een procedure tegen de Staat aangespannen. De rechtbank Den Haag heeft 6 februari 2019 de vorderingen van XXXX dat de Belastingdienst/Toeslagen onrechtmatig jegens het gastouderbureau zou hebben gehandeld afgewezen. Op 3 mei jl. heeft een nieuwe advocaat namens XXXX hoger beroep ingesteld tegen dit vonnis. Op 20 mei jl. heeft de advocaat van XXXX contact opgenomen met de landsadvocaat met de vraag of de Staat openstaat voor een minnelijk overleg om te komen tot een redelijke vergoeding van de geleden schade.

9. Handreiking afronding CAF 11 zaken Toeslagen in 2017

Conclusie:

- Toeslagen heeft in 2017, na de RvS uitspraak van 8 maart 2017, een voorstel tot afronding gedaan van alle zaken, waarbij de toeslag voor ouders alsnog zou worden toegekend voor de maanden dat ouders betaalbewijzen konden overleggen. De advocate heeft dat voorstel geweigerd: enerzijds omdat zij geen aanvullende bewijzen wilde overleggen, anderzijds omdat zij vroeg om een compensatie naast de toekenning. Brief is als bijlage toegevoegd.
- Het huidige voorstel om alle individuele dossiers opnieuw inhoudelijk te beoordelen, zorgen dat initieel in ieder geval geen bewijzen meer hoeven te worden overlegd. Hiermee is natuurlijk niet voorzien in de compensatie.
- Uit de individuele beoordeling kan echter wel blijken dat aanvullende bewijzen alsnog noodzakelijk zijn om het recht op toeslag te kunnen vast te stellen. Met de herbeoordeling wordt niet voorzien in compensatie.

Toelichting:

- Op 5 juni 2019 is contact geweest met een plaatsvervangend directeur Toeslagen die in 2017 bij het CAF-11 dossier betrokken was.
- Zij heeft in 2017 tweemaal een gesprek gehad met de advocate over het vinden van een oplossing.
- Op 8 maart 2017 deed de Raad van State uitspraak in een van de CAF-11 zaken. Met die uitspraak werd de mogelijkheid geboden om toeslagtoekenning te splitsen in de periode voor- en na toekenning (in plaats van het reguliere jaarrecht).
- Aan de advocate is voorgelegd om voor alle ouders de kinderopvangtoeslag alsnog voor alle maanden dat zij hun recht kunnen bewijzen, toe te kennen. Deze manier zou tot een snellere afronding van de zaken leiden.
- De advocate heeft dat aanbod direct afgewezen. Zij wilde geen nieuwe bewijzen overleggen en vroeg daarnaast om een extra compensatie ('het effect van het proces dat niet goed is gelopen moet financieel tot uitdrukking komen').
- Toeslagen heeft aangegeven dat die weg onbegaanbaar was en dat daar geen wettelijke ruimte voor bestond. Daarmee kwamen de afrondingsgesprekken tot een einde.

10. Nationaliteit bij CAF-zaken Toeslagen

Conclusie/advies:

- Herstellen ten opzichte van de persantwoorden dat queries een automatische uitdraai waren van alle voor KOT relevante gegevens uit de BRP. Vanaf 2013 is bij elke aanvraag verzocht om specifieke gegevens van de vraagouders, waaronder de gegevens over eerste en tweede nationaliteit en eventuele immigratiedatum. Ook in recente queries is informatie over 1e en 2^e nationaliteit uitgevraagd en in een enkele quick scan is informatie over eerste nationaliteit nog zichtbaar.
- Wat betreft de nationaliteit van de vraagouders van het gastouderbureau hadden van de 302 ouders, 108 de Turks-Nederlandse nationaliteit, 65 de Nederlands-Turkse nationaliteit, 57 alleen de Nederlandse nationaliteit en 25 alleen de Turkse nationaliteit. Onderaan is het totaaloverzicht opgenomen.
- Het MT heeft op 7 juni besloten om nationaliteit per direct ook uit alle queryverzoeken te halen. Daarmee kan het ook niet meer in de quick scans zitten.

Toelichting:

Hieronder wordt aangegeven hoe door de jaren heen met nationaliteit is omgegaan bij vermoedens van georganiseerd misbruik (**CAF-zaken**) die in eerste aanleg binnen Toeslagen zijn onderzocht:

- **In 2013 start het Belastingdienstbrede CAF-team.** Twee medewerkers van Toeslagen nemen deel aan dit team. Deze medewerkers zijn binnen Toeslagen ook actief bij het beoordelen van signalen die wijzen op mogelijk misbruik van toeslagen. Voor het beoordelen van signalen zijn **nog geen gestructureerde werkprocessen** ingericht. De medewerkers hanteren wel dezelfde werkwijze bij het beoordelen van signalen voor Toeslagen als voor het gecombineerde CAF-team.
- Na het ontvangen van een **extern of intern concreet signaal** (zoals via GGD, gemeente, FIOD) vindt een beoordeling plaats van de intern beschikbare gegevens. Deze gegevens worden opgevraagd via een queryverzoek bij de Centrale Administratie.
- Er kunnen **verschillende soorten gegevens leidend** zijn voor het uitvragen van een query, bijvoorbeeld:
  - **LRK-ID's** (identificatienummers in de Landelijke Registratie Kinderopvang; om te verifiëren of er sprake is van mogelijk misbruik

KOT of vragen vanuit GGD)

- **Postcodes** (bijvoorbeeld n.a.v. signalen over mogelijk misbruik van huurtoeslag)

- **Een postcodegebied** (bijvoorbeeld van toepassing bij onderzoek op camping tbv Regionaal Platform Fraudebestrijding)

- **IP-adres** (bijvoorbeeld in het geval van veel aanvragen op 1 IP-adres).

- In **alle queryverzoeken vanaf 2013** worden tenminste de volgende gegevens gevraagd over de vraagouders:
  - Het BSN
  - De naam
  - Het 01-adres
  - De geboortedatum
  - Het geslacht (M/V)
  - De nationaliteit_1 en nationaliteit_2
  - De evt immigratiedatum
  - Datum afgifte BSN
  - Datum start toeslag
- De gevraagde gegevens worden **opgeleverd in een excelbestand (query)**.
- Dit excelbestand wordt door een of meerdere medewerkers van Toeslagen geanalyseerd. In 2013 vindt nog geen gestructureerde vastlegging van de bevindingen plaats. De medewerker neemt **vanaf 2014 de bevindingen in een document¹ op** met een advies om wel/geen nader onderzoek te doen. In dit document staat de **samenvatting van de analyses**, waaronder (in het geval van kinderopvangtoeslag):
  - overzicht van burgerservicenummers van de vraagouders;
  - de woonplaats van de vraagouders;
  - verdeling in aangegeven opvanguren bij de aanvraag van kinderopvangtoeslag;
  - totale financiële toeslagomvang;
  - familiebanden;
  - **verdeling in nationaliteit van aanvragers** (zonder uitsplitsing in eerste en/of tweede)

---

¹ Door de jaren heen heeft dit document verschillende benamingen, zoals "memo analyse", "casusbeschrijving" of "quick scan".

- **Dit document bespreekt de medewerker met een of meerdere teamleiders** van Toeslagen. Vanaf 2015 vindt deze bespreking in een tweewekelijks overleg plaats. In latere jaren worden de besluiten van deze besprekingen (wel/niet verder onderzoek) steeds beter vastgelegd.
- Als aanwijzingen van mogelijk misbruik kunnen worden gezien: veel hoge opvanguren, groot aantal kinderen, homogeniteit van de betrokken toeslaggerechtigden (woonplaats, familieverbanden).
- Wanneer wordt besloten tot **nader onderzoek** (bij vermoedens van mogelijk georganiseerd misbruik) kunnen bezoeken worden afgelegd bij gastouders en/of gastouderbureau/ kinderopvangorganisatie. Deze **bezoeken worden afgelegd door controlemedewerkers van MKB** (Toeslagen heeft geen eigen controlemedewerkers) en afgerond met interne vastleggingen van bevindingen. Die medewerkers moeten wel kenbaar maken met welk doel zij op bezoek komen (voor MKB en/of Toeslagen).
- Een enkele keer wordt het bezoek afgerond met een rapport dat ook extern wordt verstrekt.

Vanaf 2018:

- De medewerker bij Toeslagen (tevens werkzaam voor het CAF-team) die tussen 2013 en 2018 de queries had uitgevraagd is sinds begin 2018 niet meer werkzaam voor Toeslagen. De nieuwe medewerker zette vraagtekens bij de toegevoegde waarde van het gebruik van nationaliteit. Zij heeft in april 2018 in het afstemoverleg gemeld dat nationaliteit niet meer in de quick scan zal worden opgenomen.
- De tabel over nationaliteit komt overigens nog wel voor in de quick scans, maar is in principe leeg. In een enkel geval is de tabel toch nog gevuld opgenomen. De melding in april 2018 is, mede door de afwezigheid van de teamleider Handhavingsregie voor een jaar, niet voldoende geoperationaliseerd.
- Het query-verzoek was (nog) niet gewijzigd. De basis van de quick scans zijn nog steeds queries waar gegevens over nationaliteit zijn opgevraagd. Op 7 juni 2019 heeft het MT Toeslagen besloten dat per direct stoppen met - en aanvullende waarborgingsmaatregelen invoeren voor - het uitvragen van de nationaliteit in queryverzoeken door medewerkers van Toeslagen binnen de Belastingdienst zodat wordt voorkomen dat nationaliteit onderdeel is dan wel kan zijn van de analyse en onderzoeksaanpak in CAF, TWO en reguliere

toezichtacties. Nationaliteit mag op geen enkele manier meer in documenten in deze onderzoeken worden opgenomen.

- Het MT Toeslagen heeft op 7 juni jl. besloten: Per direct stoppen met - en aanvullende waarborgingsmaatregelen invoeren voor - het uitvragen van de nationaliteit in queryverzoeken zodat wordt voorkomen dat nationaliteit onderdeel is dan wel kan zijn van de analyse en onderzoeksaanpak in CAF, TWO en reguliere toezichtacties. Nationaliteit mag op geen enkele manier meer in documenten in deze onderzoeken worden opgenomen.

Hoe zit het met informatie over tweede nationaliteit in de BRP?

- De tweede nationaliteit wordt **sinds 2014 niet meer vastgelegd in de BRP**. De Belastingdienst krijgt sinds 2014 alleen nog de eerste nationaliteit geleverd uit de BRP.
- In het interne klantregistratiesysteem van de Belastingdienst zijn gegevens over de tweede nationaliteit (aangeleverd voor 2014) **vanaf januari 2015** verwijderd als gevolg van de wetwijziging van de BRP. Voor de klantgegevens in het Toeslagensysteem is de **verwijdering van gegevens omtrent de tweede nationaliteit van voor 2014 vanaf medio 2018** in gang gezet. Vanaf het najaar tweede nationaliteit niet meer in de systemen kunnen raadplegen.

Wat moeten we nuanceren over onze eerdere mededelingen over gebruik gegevens nationaliteit in CAF-zaken bij Toeslagen

- Uit de interne analyse van Toeslagen blijkt dat **bij een queryverzoek een selectie van gegevens** wordt uitgevraagd. Er wordt dus niet, zoals eerder aan Trouw en RTL is gemeld, een uitdraai gemaakt met alle gegevens. Medewerkers hebben specifieke gegevens uit de BRP uitgevraagd, waaronder 1^e en 2^e nationaliteit en een eventuele immigratiedatum. Uit een steekproef over de jaren heen blijkt wel dat **bij elke query dezelfde gegevens** zijn opgevraagd.

Hoe zijn queries opgebouwd?

- Bij een queryverzoek worden gegevens uit de verschillende systemen gehaald:
  - Toeslaggegevens uit TVS
  - Persoonsgegevens uit BVR (dit systeem is aangesloten op de BRP)
  - Gegevens over betalingen aan aanvragers zoals bedragen en bankrekeningsnummers uit COA
- Een medewerker van Toeslagen doet tot en met 2018 een queryverzoek aan een medewerker van Belastingdienst CAP (afdeling CIV-opdrachtmanagement). Dit verzoek gebeurt via een formulier waarop de benodigde gegevens worden vermeld. CIV-opdrachtmanagement zorgt voor oplevering van de gegevens in een query (excelbestand). Vanaf medio 2018 wordt het queryverzoek gericht aan een medewerker Data & Analyse van Toeslagen.

Waarom is een homogene groep mogelijk relevant?

- Medewerkers in het CAF-team (afkomstig van Toeslagen en Belastingen) zijn naar aanleiding van de opdracht om fraude op te sporen op zoek gegaan naar indicatoren die erop wijzen dat mogelijk sprake is van misbruik.
- Medewerkers menen dat een **homogene groep** een aanwijzing kan zijn voor fraude. Dit is echter niet te reconstrueren aan de hand van objectief bewijs. Het idee is mede ingegeven door de Bulgarenfraude, waar het probleem zich duidelijk concentreerde bij bewoners van een nationaliteit in één flat in Rotterdam. Dit wordt in algemene zin genoemd, het is niet duidelijk of dit een rol heeft gespeeld bij CAF-11.

Is informatie over nationaliteit relevant geweest/waarom kan het nu ook?

- Nationaliteit is niet de aanleiding geweest om in eerste instantie naar de zaak bij het gastouderbureau te gaan kijken.
- Aanleiding is geweest het signaal van de GGD in 2011 vanuit een niet openbaar rapport over gastouders, betrokken bij het gastouderbureau.
- De informatie omtrent nationaliteit (zowel 1^e als 2^e) is opgenomen in de quick scan. Niet is vastgelegd waarom en op welke wijze dit relevant is geweest voor het CAF-team en voor Toeslagen, om de casuïstiek te beoordelen.

Nationaliteit CAF-11

Hieronder is de (eerste en tweede) nationaliteit van vraagouders weergegeven. Er staan ook combinaties met "onbekend" in 2e nationaliteit. Dit komt waarschijnlijk doordat de BVR (BD systeem) gegevens overneemt van de BRP. Er zijn in totaal dus 57 (44+13) mensen met alleen de Nederlandse nationaliteit.

Nationaliteit combinaties	aantal	percentage
TURKSE - NEDERLANDSE	108	35,8%
NEDERLANDSE - TURKSE	65	21,5%
NEDERLANDSE - ONBEKEND	44	14,6%
TURKSE - ONBEKEND	25	8,3%
ONBEKEND - NEDERLANDSE	13	4,3%
BULGAARSE - ONBEKEND	7	2,3%
ONBEKEND - ONBEKEND	7	2,3%
MAROKKAANSE - NEDERLANDSE	6	2,0%
NEDERLANDSE - MAROKKAANSE	5	1,7%
BULGAARSE	3	1,0%
PAKISTAANSE - NEDERLANDSE	2	0,7%
POOLSE - ONBEKEND	2	0,7%
MAROKKAANSE - ONBEKEND	2	0,7%
LETSE - ONBEKEND	1	0,3%
FRANSE - ONBEKEND	1	0,3%
GRIEKSE	1	0,3%
NEDERLANDSE - VIETNAMESE	1	0,3%
NEDERLANDSE - BRAZILIAANSE	1	0,3%
NEDERLANDSE - NEDERLANDSE	1	0,3%
COLOMBIAANSE - NEDERLANDSE	1	0,3%
ROEMEENSE - ONBEKEND	1	0,3%
SLOWAAKSE - ONBEKEND	1	0,3%
THAISE - ONBEKEND	1	0,3%
TUNESISCH - NEDERLANDSE	1	0,3%
TURKSE	1	0,3%
UGANDESE - ONBEKEND	1	0,3%
TOTAAL	302	

Welke nationaliteit hadden de bezochte gastouders in 2013 en de ouders waarvan dossier is bekeken in 2014?

De nationaliteit van burgers in hun hoedanigheid als gastouder wordt in de systemen van Toeslagen niet bijgehouden. Voor onderstaand overzicht heeft Toeslagen in het kader van exercitie de nationaliteit handmatig achterhaald.

Nationaliteiten in onderzoek

16 bezoeken aan gastouders:

<i>Nummer</i>	<i>Nationaliteit</i>	<i>tweede</i>
1	NEDERLANDSE	TURKSE
2	NEDERLANDSE	TURKSE
3	TURKSE	NEDERLANDSE
4	NEDERLANDSE	TURKSE
5	NEDERLANDSE	TURKSE
6	BULGAARSE	ONBEKEND
7	BULGAARSE	ONBEKEND
8	NEDERLANDSE	TURKSE
9	TURKSE	NEDERLANDSE
10	TURKSE	NEDERLANDSE
11	TURKSE	NEDERLANDSE
12	TURKSE	NEDERLANDSE
13	NEDERLANDSE	TURKSE
14	TURKSE	NEDERLANDSE
15	NEDERLANDSE	TURKSE
16	NEDERLANDSE	ONBEKEND

8 dossiers van ouders:

<i>Nummer</i>	<i>Nationaliteit</i>	<i>tweede</i>
1	TURKSE	NEDERLANDSE
2	ONBEKEND	NEDERLANDSE
3	TURKSE	NEDERLANDSE
4	NEDERLANDSE	TURKSE
5	TURKSE	ONBEKEND
6	NEDERLANDSE	TURKSE
7	TURKSE	NEDERLANDSE
8	TURKSE	NEDERLANDSE

11. Juridisch perspectief op gebruik van nationaliteit

Algemeen

Van etnisch profileren is sprake indien zonder oogmerk of redelijke rechtvaardiging gronden als ras, kleur, taal, religie, nationaliteit of nationale etnische afkomst gebruikt worden bij controle-, bewakings- of onderzoeksactiviteiten (definitie van Amnesty International).

Zo is het proactief aanhouden van iemand enkel vanwege diens huidskleur, dus zonder dat sprake is van een redelijk vermoeden van het plegen van een strafbaar feit, een vorm van discriminatie.

Maar bijvoorbeeld het vragen naar nationaliteit bij een grootscheepse controle naar mensen zonder geldige verblijfstitel, waarbij iedere voorbijganger wordt aangehouden en wordt gevraagd om zijn identiteitspapieren, is in beginsel geen vorm van discriminatie.

Van belang in verband met CAF-11 is de vraag op welk moment in het onderzoek nationaliteit een rol is gaan spelen.

Indien het signaal op basis waarvan het onderzoek is gestart daarvoor voldoende rechtvaardiging bood, zou sprake kunnen zijn van een objectieve rechtvaardiging om verder te gaan onderzoeken. Zou het signaal op zichzelf onvoldoende substantieel zijn geweest, dan zou sprake kunnen zijn van een zogeheten 'ethnic bias' (een vooroordeel). Dat is ook discriminerend, maar geen etnisch profileren.

Aangenomen dat het signaal voldoende objectieve rechtvaardiging bood voor een verder onderzoek, dan is eerder sprake van data-mining. Het gebruik van nationaliteit als gegeven daarbij is niet op voorhand onrechtmatig, mits ook hier weer het gebruik van zo'n persoonsgegeven objectief gerechtvaardigd kan worden. De vraag blijft dan nog steeds waarom het gegeven nationaliteit in de query is uitgevraagd.

Bij CAF-11 zou nationaliteit als gegeven overigens pas zijn gebruikt voor verder onderzoek na het eerste signaal.

Juridisch

Voor het verwerken van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijken is een rechtmatigheidsgrond en wettelijke grondslag nodig.

Vanuit juridisch perspectief is nog niet uitgekristalliseerd wanneer het verwerken van nationaliteit gelijkgesteld moet worden aan het verwerken van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt. Hiervan is

eerder sprake indien de koppeling tussen nationaliteit en etniciteit één-op-één te maken is. Voorbeeld: de Canadese nationaliteit zegt niet per definitie iets over etniciteit of ras. De IJslandse nationaliteit zegt mogelijk wel meer over etniciteit of ras.

Vanuit juridische optiek is er sprake van een grijs gebied. Nationaliteit kan een indicatie zijn van ras en/of etniciteit. Naarmate de nationaliteit waar het om gaat betrekking heeft op een groep mensen die qua ras of etniciteit meer gelijk zijn, kan eerder sprake zijn van etnisch profileren indien een bepaalde groep mensen omwille van dat kenmerk onderworpen worden aan controle- of onderzoeksactiviteiten.

In de queries is de nationaliteit van (alle) vraagouders uitgevraagd. Het veronderstelde doel van de uitvraag (en de uitvraag van andere gegevens zoals postcode) was volgens de desbetreffende medewerker om zicht te krijgen op de homogeniteit van de groep. Richting de vraagouders is in eerste instantie nog geen actie ondernomen. Wel is na de queries een deel (16) van de gastouders onderzocht. Later is van alle vraagouders, ongeacht de nationaliteit, de toeslag stopgezet. Overigens is dezelfde set gegevens in alle queries bij soortgelijke onderzoeken gebruikt, hetgeen een contra-indicatie zou kunnen zijn voor etnische profilering in het geval van CAF-11. Net als het gegeven dat bij andere controles eveneens op basis van dezelfde feiten toeslagen zijn stopgezet. De vraag resteert waarom het gegeven nationaliteit noodzakelijk is bij deze query. Op basis van de nu beschikbare informatie over de queries valt niet uit te sluiten dat sprake is van etnisch profileren, maar dat valt evenmin te bevestigen. Meer zicht hierop zal vermoedelijk komen in het rapport van de Autoriteit Persoonsgegevens.

12. Werkwijze en governance Toeslagen door jaren heen

2013:

Start MT Fraude in 2013. Presentatie aan stas. In aug opstart CAF rechtstreeks onder MT Fraude.

- Bij start MT Fraude werd besloten dat fraudeaanpak zich moest richten op 'een subjectgerichte aanpak, alle kleuren'. In juni heeft MT Fraude gepresenteerd aan de stas. Conclusie 'organisatie is hard met fraudebestrijding aan het werk'. Stas wil periodiek een update.
- In augustus besluit rondom CAF.
- Het CAF gaat als eerste aan de slag met signalen die eerder zijn blijven liggen. Toeslagen een van de eerste aandragers van dossiers.

2015/2016:

- Het structureel afstemoverleg wordt gestart binnen Toeslagen voor een betere coördinatie tussen de teams die een rol hebben in zaken van vermoede fraude. Nog geen structurele vastlegging.
- Er vindt een bezoek van de vaste Kamercommissie plaats aan Toeslagen, vermoedelijk ligt de focus van het bezoek op fraudebestrijding.
- Het CAF geeft een presentatie in MT Fraude. In het verslag van de presentatie staat dat: 'het CAF de grenzen opzoekt'. Er wordt de suggestie gedaan dat toeslagen kunnen worden geschorst (niet gestopt). De toenmalig DG trekt de conclusie dat het CAF kan worden voortgezet.

2016:

- Werkwijze CAF aangepast: Toeslagen worden niet meer direct stopgezet, maar opgeschort.

2018:

- Richting 2018 is het proces rondom fraudezaken verder gestructureerd en omschreven, mede door komst nieuwe medewerkers in team handhavingsregie.
- De verbetermaatregelen worden in gang gezet, wat onder andere betekent dat:
  - Informatiebeheer beter vorm moet krijgen. Voor CAF-11 hebben EDP-auditors alle relevante CAF-11 stukken boven

water gehaald die in de digitale samenwerkingsgebieden ("Q-schijven") waren opgeslagen;

- De vaktechnische lijn moet worden versterkt. Daartoe is een vaktechnisch coördinator en een landelijk vaktechnisch organisator aangesteld en zal onder andere het handboek Toeslagen worden herzien. Ook is de Landsadvocaat gevraagd om de CAF-11 stukken te beoordelen of zij kwalificeren als op de zaak betrekking hebbend.

2019:

- Momenteel werkt het proces als volgt:
  - Fraudesignalen die zien op mogelijke georganiseerde fraude worden overgedragen aan het ScreeningsTeam (STEAM). Medewerkers van dit team prioriteren de meldingen en werken signalen op in een zogenaamde quickscan. Bij het opwerken van de signalen vragen de medewerkers van dit team ook een query op.
  - De quickscans worden vervolgens besproken in het Twee Wekelijks Overleg (TWO).
  - In het TWO wordt vervolgens de beslissing genomen – op basis van de quickscan – op welke wijze de casus verder moet worden behandeld. Hierin zijn vier smaken.
    1. Er wordt geen verdere actie ondernomen/incidenteel casus naar Toezicht
    2. De casus gaat naar een team Integraal Subjectgericht Toezicht (IST).
    3. De casus gaat naar het fraude team.
    4. De casus moet verder worden uitgezocht en gaat terug naar het STEAM
- Als een casus naar een IST-team of naar het fraude team gaat wordt daaraan een casus-eigenaar verbonden van het desbetreffende team die regie blijft voeren. Besloten kan worden om op een casus het CAF in te zetten. Dit hoeft dus niet. De zaken die bij het CAF-team terecht komen hebben te maken met een aspect en waarbij behoefte is aan toezicht op de werkelijke gang van zaken door middel van bijvoorbeeld een waarneming ter plaatse.
- Het besluit tot stopzetting wordt genomen binnen het team waaraan het TWO de casus heeft toegewezen. Dit gebeurt op basis van een behandelkader. Indien nodig wordt Vaktechniek aangehaakt.
- In het TWO vindt de vastlegging plaats van elke casus die wordt besproken, wat de afwegingen hieromtrent zijn en wat de verdere vervolgstappen zijn.

Het MT Toeslagen heeft daarnaast over **de lijsten voor handmatige beoordeling** (waaronder toezicht- en uitsluitlijsten) op 7 juni jl. het volgende besloten:

1. Akkoord te gaan met het als "standaardprocedure" hanteren van de werkwijze van verwijderen van de burgers van deze lijsten, zodra zij na afloop van een behandelprocedure, toezichtactie e.d. (alsnog) recht blijken te hebben op de toeslagen die zij voorafgaand aan de behandeling hebben aangevraagd.

2. Akkoord te gaan met het afwijken van de standaard als de handmatige behandeling het gevolg is van dienstverlening aan de toeslaggerechtigde, en hij/zij met deze verlenging instemt

3. Akkoord te gaan met het afwijken van de standaard als de handmatige behandeling tot nader toezicht aanleiding geeft, waarbij de periode waarop een burger op een dergelijke lijst staat vermeld gemaximeerd wordt tot 5 jaar.

4. Akkoord te gaan met het nader invullen van bovenstaande beslispunten via het opstellen van standaard criteria voor het opnemen en verwijderen van burgers op specifieke "lijsten", de verschillende lijsten te integreren tot één en te verduidelijken waarom dergelijke lijsten benodigd zijn in het toezicht op toeslagen. De totstandkoming van een nieuwe werkwijze vindt uiterlijk 1 oktober 2019 plaats via MT besluit na voorbereiding door een gezamenlijk werkgroep van Vaktechniek (vaco en lavaco), Productieregie en Handhavingsregie waarbij de uitvoering van de beslispunten 1, 2 en 3 nu al ter hand wordt genomen.

Factsheet toezichtlijst	Hoe komt burger op toezichtlijst te staan?
1. Toezichtlijst	<ul style="list-style-type: none"> • “Slagboom” voorkant systeem. Meldingen (bijv. aanvraag of wijziging inkomen/gezinssamenstelling) v/d op lijst voorkomende personen worden niet automatisch verwerkt. • Verwerking na handmatige beoordeling. • Bij vermoeden misbruik en/of oneigenlijk gebruik kan medewerker (via formulier) verzoeken om burger (en diens partner) op toezichtlijst te plaatsen. • Verzoek wordt beoordeeld door andere medewerker BD/T. Op dit moment 4 medewerkers geautoriseerd om de toezichtlijst te bewerken.
2. Uitsluitlijst	
a. Indicatie afwijkend behandelen	<ul style="list-style-type: none"> • Als toeslagaanvraag is afgewezen, na handmatige controle is stopgezet of wanneer er in het voordeel van de burger wordt afgeweken van automatisch aangeleverde gegevens kan bij een burger de indicatie afwijkend behandelen worden geplaatst voor een specifieke toeslag en periode. • Gevolg: wijzigingen (toeslag en periode) worden niet automatisch verwerkt in formele beschikking. • Afwijkende behandeling ook mogelijk wanneer in voordeel burger wordt afgeweken. • Met afwijkende behandeling voorkomt automatisch aangemaakte onjuiste beschikking.
b. Uitsluitlijst formeel beschikken	<ul style="list-style-type: none"> • “Slagboom” achterkant systeem. Meldingen worden door systeem verwerkt, maar leiden niet automatisch tot een formele beschikking. • Voor burger wordt niet automatisch beschikt totdat een medewerker BD/T de beschikking handmatig/automatisch is beoordeeld op juistheid. • Beschikking kan gewijzigd worden zodat deze correct is. Daarna wordt het automatische proces hervat. • Burger kan op lijst worden geplaatst bij twijfel juistheid actuele berekening. • De burger wordt bij bepaalde processen zoals bezwaar en beroep ook automatisch op de uitsluitlijst formeel beschikken geplaatst om te voorkomen dat een automatisch afgegeven besluit de bezwaar- of beroepsbehandeling doorkruist
c. Uitsluitlijst burgerportaal	<ul style="list-style-type: none"> • Plaatsing burger als sprake is van excessen. • Zwaar: burger kan niet meer inloggen burgerportaal. • Gevolg: Burger kan geen gebruik maken van de geboden voorzieningen. • Niet meer mogelijk om digitaal beschikkingen in te zien en te wijzigen en/of aanvragen te doen. • Burger krijgt brief met uitleg en een apart telefoonnummer voor het opnemen van contact met de BD/T vermeld. Dmv telefonisch contact kunnen vragen, wijzigingen en aanvragen worden gedaan.
3. Insluitlijst	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheid om burger verlaat voorschot te geven, bij overlijden alle betrokkenen toeslag of om formele beschikking te genereren na afronding toezicht. • Mogelijk als er nog geen vastgesteld inkomen bekend is op 1 april na afloop.